

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/32/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511205676
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2511205676.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Dáša Kontríková v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J.. N. č. X a Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J.. N. č. X., obe mal. deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti matky: Mgr. L. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J.. N. č. X, otca: Z. I., nar. XX.XX.XXXX bytom K. č. XXX, zastúpený: PROSMAN A PARTNERI advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Trnava, Hlavná č. 31, IČO: 36 865 281, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre mal. deti, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu v Piešťanoch č. k. 9P/27/2011 - 150 zo dňa 8. augusta 2012, takt

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Piešťanoch č. k. 4C/458/2008 - 77 zo dňa 16.03.2009 v časti výživného na maloleté deti tak, že výživné na maloletú Y. zvýšil zo sumy 75 eur na 100 eur mesačne a na maloletú Y. zo sumy 40 eur na 60 eur od 01.05.2011. Nedoplatok na zročnom výživnom pre mal. Y. vzniknutý v období od 01.05.2011 do 31.07.2012 vo výške 375 eur súd povolil otcovi splácať sumou 10,42 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatenie jednej zročnej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Nedoplatok na zročnom výživnom pre mal. Y. vzniknutý v rovnakom období vo výške 300 eur súd povolil otcovi splácať sumou 8,33 eur mesačne spolu s bežným výživným, rovnako pod stratou výhody splátok. Súd návrh otca na zníženie výživného pre maloleté deti zamietol. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že súd aplikoval ust. 28 ods. 1, 2, § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a § 160 ods. 1 O.s.p. Skutkovo zdôvodnil rozsudok tým, že citované ustanovenia Zákona o rodine umožňujú zmeniť pôvodné rozhodnutie o výživnom pre maloleté deti, ak dôjde k zmene pomerov na strane maloletých alebo na strane ich rodičov. K tomu, aby mohla byť zmena uskutočnená, súd považoval za potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho i nového rozhodnutia, pričom vychádzal z toho, že musí ísť potom o takú zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Vyživovacia povinnosť otca k mal. Y. a Y. bola naposledy upravená v rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 16.03.2009. Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia so súčasným stavom súd zistil, že došlo k zmene pomerov na strane mal. detí, ako aj matky. Po zhodnotení zmeny na strane mal. Y. súd mal preukázané, že v súvislosti s jej vekom sa zvýšili náklady na uspokojenie jej základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie, iných nevyhnutných výdavkov potrebných na zabezpečenie starostlivosti. Došlo pritom tiež k podstatnej zmene pomerov týkajúcej sa vzdelania maloletej, keďže v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola žiačkou I. stupňa základnej školy, pričom od septembra 2011 nastúpila na II. stupeň, čím u matky došlo k zvýšeniu výdavkov o

výdavky na pomôcky, učebnice, zošity do školy, pričom dôvodnosť výdavkov mal súd preukázané výsluchom matky a potvrdením školy. Na strane mal. Y. mal súd tiež preukázané, že v súvislosti s jej vekom podobne ako u mal. Y. došlo k zvýšeniu nákladov na uspokojenie jej základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie, iných nevyhnutných výdavkov potrebných na zabezpečenie starostlivosti. Tiež došlo aj k podstatnej zmene pomerov týkajúcej sa jej vzdelania, keďže v čase posledného rozhodnutia o výživnom mala jeden rok a bola v starostlivosti matky, od septembra 2009 nastúpila do materskej školy, čím u matky došlo k zvýšeniu výdavkov o školné 8 eur mesačne, približne 20 eur na stravu, ktoré výdavky mal súd preukázané výsluchom matky a potvrdením materskej školy. Čo sa týka zmeny pomerov na strane rodičov súd mal preukázané, že od posledného určenia vyživovacej povinnosti u matky nedošlo k zmene v počte vyživovacích povinností, obaja majú naďalej vyživovaciu povinnosť k mal. Y. a Y.. Príjem matky v čase posledného určenia výživného činil 330,61 eur mesačne, t.č. priemerný čistý mesačný príjem matky činí 639,58 eur, a teda došlo k podstatnému zvýšeniu príjmu približne o 308,91 eur mesačne. Otec bol v čase posledného rozhodnutia o výživnom zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 767,69 eur. V období od januára 2011 do 12/2011 jeho príjem v čistom činil 744,47 eur. Následne bol z dôvodu nástupu na výkon trestu odňatia slobody otec pre úmyselný trestný čin okamžite prepustený zo zamestnania, kde dosahoval otec príjem priemerne 10 eur mesačne. Po návrate z výkonu trestu odňatia slobody je otec od 19.05.2012 nezamestnaný, vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie s príjmom - dávkou v nezamestnanosti vo výške 19,58 eur denne na dobu 6 mesiacov od 19.05.2012. Na základe uvedeného je potom súd dospel k záveru, že pre podstatnú zmenu pomerov na strane maloletých detí je dôvodné zvýšenie výživného. Súd nevyhovел návrhu matky v celom rozsahu z dôvodu, že u nej tiež došlo k podstatnej zmene pomerov zvýšením jej príjmu o takmer 310 eur mesačne, čím je schopná sa podieľať na zvýšených výdavkoch na maloleté deti, s prihliadnutím na podieľanie sa na týchto výdavkoch aj svojou osobnou starostlivosťou o maloleté deti. K návrhu otca na zníženie výživného súd uviedol, že síce mal preukázané, že došlo k zníženiu jeho príjmov, ale toto zníženie si však otec spôsobil sám svojím konaním, keďže na základe úmyselného trestného činu bol odsúdený na trest odňatia slobody, na základe čoho bol následne okamžite prepustený zo zamestnania. Súd uvedené konanie posúdil ako vzdanie sa zárobku bez dôležitého dôvodu. Preto súd pri zvyšovaní výživného vychádzal z posledného príjmu otca 744,47 eur, na základe čoho návrh otca na zníženie výživného zamietol. V závere odôvodnenia súd doplnil, že tiež neprihliadol na skutočnosti uvádzané otcom, t.j. že spláca splátku 225,35 eur na základe zmluvy o pôžičke z 29.11.2010, tiež splátku 65 eur zo zmluvy o pôžičke na sumu 7.233 eur a splátku 30 eur na základe zmluvy o pôžičke od matky na sumu 730 eur, čím takto otec sám nevyhnutne vynakladá prostriedky na plnenie týchto záväzkov vzniknutých počas trvania manželstva oboch rodičov, keďže zostali v celosti na ľarchu odporcu, pretože matka sa svojím počínaním zbavila zodpovednosti a povinnosti sa na týchto záväzkoch podieľať. Ako dôvod súd uviedol, že splatenie týchto úverov otec riešil sám, bez vedomia matky na základe Dohody o urovnaní, na ktorú však súd nebral ohľad z dôvodu, že v nej je zakotvené započítanie vzájomných pohľadávok rodičov, konkrétne proti pohľadávke na výživnom pre maloleté deti, čo je v zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine neprípustné. Tiež súdu nebolo zrejmé, prečo otec splatil, resp. spláca uvedené úvery, keď celú nehnuteľnosť - rodinný dom rodičia darovali otcovi otca, pričom pre túto skutočnosť súd konanie otca (splácanie úverov poskytnutých za účelom kúpy a rekonštrukcie nehnuteľnosti, ktorá bola v celosti prevedená darovaním na tretiu osobu) považoval za neprimerané majetkové riziko, ktoré na seba otec ako povinný rodič na seba zobral, a preto naň neprihliadal. Súd otcovi zvýšil výživné pre mal. Y. od 01.05.2011, čím vznikol nedoplatok na zročnom výživnom v sume 375 eur (obdobie od 01.05.2011 do 31.07.2012 - 15 mesiacov x 25 eur, čo je rozdiel medzi zvýšeným výživným 100 eur a pôvodným výživným 75 eur. Tiež k zvýšeniu výživného pre mal. Y. pristúpil súd od 01.05.2011, čím vznikol nedoplatok na zročnom výživnom celkom v sume 300 eur (obdobie od 01.05.2011 do 31.07.2012 - 15 mesiacov x 25 eur, čo je rozdiel medzi zvýšeným výživným 60 eur a pôvodným výživným 40 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletých detí prostredníctvom právneho zástupcu. V odvolaní poukázal na to, že rozsudok považuje za nesprávny, pretože súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., a taktiež rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. Podľa názoru otca súd nedostatočne zdôvodnil splnenie základnej hmotnoprávnej podmienky (t.j. zmenu pomerov) na to, aby vôbec mohol rozhodnúť o zmene pôvodného rozhodnutia v časti zvýšenia výživného na maloleté deti, pričom následne ani nebola v konaní dostatočným spôsobom preukázaná taká zmena pomerov, aby odôvodňovala zvýšenie výživného pre maloleté deti. Súd sa nedostatočne zaoberal zisťovaním uvedených okolností, keď sa obmedzil len na konštatovanie, že sa

vekom maloletých sa zvýšili náklady na uspokojenie ich základných životných potrieb, pričom zvýšenie nákladov považoval za preukázané len na základe výsluchu matky a nemal potrebu, aby tieto zvýšené náklady boli preukázané aj inými dôkazmi. Uvedené sa týka aj skutočnosti, že maloletá Y. sa v priebehu konania stala žiačkou 2. stupňa základnej školy, čo je vo všeobecnosti možné považovať za dôvod zvýšenia výdavkov, avšak ani toto zvýšenie nebolo preukázané inak, než len subjektívnym tvrdením matky, bez potreby reálneho a objektívneho zisťovania tejto skutočnosti zo strany súdu. Napriek tomu, že otec vo vyjadrení zo dňa 25.11.2011 k návrhu matky uviedol, že dňa 27.08.2011 uzavrel manželstvo s O. H. a vznikla mu voči jeho manželke vyživovacia povinnosť, pretože je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, súd nielenže sa v napadnutom rozsudku s uvedenou skutočnosťou žiadnym spôsobom nevysporiadal, ale ju ani nespomenul. Bolo pritom povinnosťou súdu sa vznikom vyživovacej povinnosti otca k svojej manželke zaoberať, nakoľko podľa ustálenej judikatúry sa jedná o dôležitú zmenu, ktorá má význam pre novú úpravu výživného vzhľadom na to, že aj manželka otca má zákonný nárok na výživné voči otcovi ako svojmu manželovi. Súd stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku k návrhu otca na zníženie výživného uviedol, že súd mal síce preukázané, že došlo k zníženiu jeho príjmov, ale toto zníženie si spôsobil sám svojimi konaniami, nakoľko bol na základe úmyselného trestného činu odsúdený na trest odňatia slobody, na základe čoho bol následne okamžite prepustený zo zamestnania, čo súd posúdil ako vzdanie sa zárobku bez dôležitého dôvodu. Otec mal za to, že vzdanie sa zárobku bez dôležitého dôvodu je potrebné zo strany súdu skúmať vždy v súvislosti s tým, či otec takýmto konaním sleduje cieľ, ktorým je zbavenie sa vyživovacej povinnosti, resp. dosiahnutie zmeny výšky vyživovacej povinnosti. V danom prípade otec maloletých detí nemal v žiadnom prípade záujem na tom, aby uvedeným konaním dosiahol zníženie vyživovacej povinnosti. Tak ako matka, aj otec je rodičom maloletých detí a má prvoradý záujem na tom, aby svoje maloleté deti dokázal zabezpečiť. Je pravdou, že otec bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody z dôvodu spáchania úmyselného trestného činu. Na druhej strane však uvádza, že prvostupňový súd sa vôbec nezaoberal a ani ho nezaujímalo, akým konaním došlo zo strany otca k spáchaniu trestného činu, za ktorý bol odsúdený a preto otec považoval za potrebné vyjadriť sa k okolnostiam spáchania uvedeného trestného činu. Otec bol rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 22.04.2009 odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky na trest odňatia slobody na 3 mesiace, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov a zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na dobu jedného roka. Ako otec uviedol, zákonná sudkyňa, ktorá vyššie uvedený rozsudok vydala, ho utvrdila, že uložený trest zákazu činnosti po započítaní s dobou, kedy túto činnosť už nesmel vykonávať, je vykonaný. Otec v tomto domnení následne dňa 10.03.2010 viedol motorové vozidlo, pričom ako sa neskôr ukázalo, informácia o tom, že mal trest zákazu činnosti vykonaný, bola nepravdivá, pričom do uplynutia dĺžky trvania trestu zostával ešte jeden mesiac. Otec bol následne rozsudkom Okresného súdu v Piešťanoch zo dňa 24.08.2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 06.12.2011 uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne. Z uvedeného vyplýva, že otec nielen s ohľadom na maloleté deti, ale aj na svoju novú rodinu nemal v žiadnom prípade záujem na tom, aby prišiel o svoje stabilné zamestnanie, ktoré mu zabezpečovalo pomerne slušný príjem a dostal sa tak do platobnej neschopnosti, nakoľko je v súčasnosti vedený ako uchádzač o zamestnanie. Dôkazom toho je aj skutočnosť, že otec ešte predtým, ako bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody sa žiadnym spôsobom nesnažil, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť a okrem bežnej a dôvodnej obrany proti návrhu matky na zvýšenie výživného nepodal návrh na zníženie výživného skôr, ako nastali vyššie uvedené skutočnosti, v dôsledku ktorých prišiel o svoj stabilný príjem. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd vzal do úvahy zníženie príjmu na strane otca a nebral do úvahy len príjem, ktorý otec dosahoval v čase, keď bol zamestnaný. Súd tiež pochybil, keď v závere napadnutého rozsudku uviedol, že neprihliadol na skutočnosti uvedené otcem, že spláca pôžičky, čím sám nevyhnutne vynakladá prostriedky na plnenie záväzkov vzniknutých počas manželstva, ktoré mu zostali na ťarchu, nakoľko matka sa zbavila zodpovednosti podieľať sa na týchto výdavkoch. Súd ako dôvod uviedol, že splatenie týchto úverov riešil otec sám bez vedomia matky. Uvedená argumentácia súdu je nesprávna a nemá základ vo vykonanom dokazovaní. Otec sa v obsiahlom vyjadrení k spornej otázke splácania pôžičiek a úverov vzniknutých počas trvania manželstva účastníkov konania vyjadril, všetky tieto výdavky zdôvodnil a k týmto výdavkom a splácaniam pôžičiek je potrebné prihliadnuť. Súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne nesprávne právne vec posúdil, keď taktiež v závere napadnutého rozsudku uviedol, že mu nie je zrejmé, prečo otec spláca úvery poskytnuté za účelom kúpy a rekonštrukcii nehnuteľnosti, ktorá bola v celosti prevedená darovaním na tretiu osobu, čo súd považoval za neprimerané majetkové riziko, ktoré na seba otec ako povinný rodič zobral a preto naň neprihliadol. V tejto súvislosti otec poukazuje na písomné vyjadrenie zo dňa 03.01.2012, v ktorom

uviedol, že na financovanie kúpy a rekonštrukcie nehnuteľnosti použili aj nemalé finančné prostriedky, ktoré im poskytli rodičia otca, a preto túto nehnuteľnosť následne previedli na jedného z rodičov otca, aby tak vysporiadali pôžičky, ktoré im rodičia otca poskytli a taktiež aby vyvážili situáciu, keď otec a matka ako manželia investovali do bytu patriaceho matke matky vlastné peniaze. Skutočnosť, že na ťarchu účastníkov konania následne zostalo doplácať úvery určené na financovanie kúpy a rekonštrukcie nehnuteľností, ktoré uhradil počas, ako aj po rozvode manželstva otec, nemožno vyhodnotiť ako neprímerané riziko, ktoré otec ako povinný rodič na seba prevzal. Okrem toho, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávnych skutkových zistení a za nesprávneho právneho posúdenia veci, na základe vyššie uvedených dôvodov mal otec za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. Z uvedených dôvodov otec navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo aby zmenil tento rozsudok a vyhovel návrhu otca.

K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, vo vyjadrení uviedol, že pri určení výšky výživného sa vychádzalo z príjmov oboch rodičov, ich možností a schopností, ale najmä bolo nutné vychádzať z potrieb maloletých detí Y. a Y.. Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Matka maloletých detí sa k odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po tom, čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§§ 201 a 204 O.s.p.), preskúmal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.), pretože sa jedná o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, bez nariadenia pojednávania, postupom podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. zverejnil termín vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p., pretože po preskúmaní zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 cit. zák pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 cit. zákona dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 76 ods. 1, 2 výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Prvostupňový súd správne poukázal na naposledy určené výživné rozsudkom zo 16.03.2009, kedy bolo manželstvo účastníkov rozvedené a súd otca zaviazal na platenie výživného na maloletú Y. vo výške 75 eur a na maloletú Y. 40 eur. Od tohto rozhodnutia uplynuli v čase rozhodovania súdom prvého stupňa 3 roky a podstatne sa zvýšili potreby detí v súvislosti s ich vzdelávaním, ale tiež v súvislosti s rastom cien a spotrebou na stravu, oblečenie, a telesným vývinom. Maloletá Y. začala navštevovať II. stupeň základnej školy a maloletá Y. predškolské zariadenie, čo je potrebné považovať za podstatnú zmenu pomerov oproti stavu v dobe poslednej úpravy výživného, kedy Y. bola na I. stupni základnej školy a Y. škôlku nenavštevovala. Potreby detí sú bežné, zodpovedajúce ich veku. Mimoriadne výdavky v súvislosti so starostlivosťou detí zistené neboli. U matky sa zmenili pomery tým, že oproti dobe poslednej úpravy výživného sa jej príjem zvýšil zo sumy 330,61 na 639,58 eur mesačne. U otca sa zmenili pomery od poslednej úpravy výživného tak, že sa jeho príjem znížil, v čase poslednej úpravy výživného mal príjem 744,47 eur mesačne, toho času je nezamestnaný, poberá dávku v nezamestnanosti 19,58 eur na deň po dobu 6 mesiacov. Zamestnávateľ s otcom ukončil pracovný pomer okamžite potom, keď bol odsúdený za spáchanie úmyselného trestného činu.

Otec maloletých detí v odvolaní poukazoval predovšetkým na to, že jeho reálne príjmy od doby poslednej úpravy výživného klesli, preto nie je dôvod na zvýšenie výživného, ale naopak výživné je potrebné znížiť. Žiadal pritom prihliadnúť ku skutočnosti, že sa oženil, jeho manželka je nezamestnaná a má voči nej vyživovaciu povinnosť a ku skutočnosti, že spláca úvery a pôžičky, ktoré si účastníci zobrali ešte za trvania manželstva. Najdôležitejšie ale je, že otec nemá prácu, je nezamestnaný a vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec ďalej poukazoval na to, že matka maloletých detí počas konania žiadne zvýšené potreby detí nepreukázala a súd žiadne dokazovanie nevykonala a uspokojil sa len s výpoveďou matky. V súvislosti s uvedenými namietanými skutočnosťami otca v odvolaní je potrebné uviesť, že odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a rozsahu jeho prípravy na budúce povolanie a ďalších okolností. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie všetkých jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv) ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. Vykonaným dokazovaním súdom prvého stupňa bolo preukázané, že maloletá Y. a Y. majú bežné potreby, primerané deťom vo veku jedenásť a šesť rokov a súd zvýšil vyživovaciu povinnosť na Y. zo 75 eur na 100 eur a Y. zo 40 eur na 60 eur pričom zvýšenie odôvodnil v súvislosti so zvýšením nákladov na uspokojenie ich základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie, iných nevyhnutných výdavkov potrebných na zabezpečenie starostlivosti. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade postačuje takéto odôvodnenie zvýšenia výživného, vzhľadom na ustanoveniu § 121 O.s.p., podľa ktorého netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe, ďalej s prihliadnutím ku skutočnosti, že od poslednej úpravy výživného uplynuli 3 roky a nastala podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí, pretože mal. Y. začala navštevovať II. stupeň základnej školy a maloletá Y. začala navštevovať predškolské zariadenie, čo sa vo všeobecnosti vždy považuje za podstatnú zmenu pomerov. Ak otec bude prispievať na výživu Y. sumou 100 eur mesačne, na jeden deň prípadne na výživu dieťaťa suma 3,33 eura a na Y. 60 eur, na jeden deň prípadne 2 eurá. Z takejto sumy matka detí nebude schopná zabezpečiť ani tie najzákladnejšie potreby detí (bývanie, strava, oblečenie) a už vôbec nie ďalšie potreby detí (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, prípadne tvorbu úspor), čo je tiež všeobecne známou skutočnosťou, pretože každý rodič vie, koľko stoja uvedené položky či už na zabezpečovanie základných alebo ďalších potrieb. Podľa názoru odvolacieho súdu preukazovať výdavky na maloleté deti listinnými, prípadne inými dôkazmi je potrebné v prípade, ak by matka požadovala zvýšené výdavky na maloleté dieťa v súvislosti a rôznymi záujmovými, športovými aktivitami, zdravotným stavom a pod. V odvolacom konaní nebolo možné prihliadnúť na obranu otca, že nemá dostatočný príjem na to, aby platil zvýšené výživné. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané jednak ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil situáciu, keď otec následkom úmyselného trestného činu prišiel o prácu, že sa vzdal bez dôležitého dôvodu zárobku (§ 75 ods. 1 ZoR). Mylný je názor otca, že vzdanie sa zárobku bez dôležitého dôvodu je potrebné zo strany súdu skúmať vždy v súvislosti s tým, či otec takýmto konaním sleduje cieľ, ktorým je zbavenie sa vyživovacej povinnosti, resp. dosiahnutie zmeny výšky vyživovacej povinnosti a otec nespáchal trestné činy, za ktoré bol odsúdený a v súvislosti s

ktorými prišiel o zamestnanie s úmyslom zbaviť sa povinnosti platiť výživné. Otcov názor, prezentovaný v odvolaní, že otec je rodičom maloletých detí a má prvoradý záujem na tom, aby svoje maloleté deti dokázal zabezpečiť súd považoval v tomto prípade len za formálny a nie skutočný. Konanie otca bolo predovšetkým absolútne nezodpovedné, keď šoféroval pod vplyvom alkoholu. Dospelý človek si musí byť vedomý následkov takéhoto úmyselného konania a následné prenášanie zodpovednosti za spáchanie trestného činu na sudkyňu a vysvetľovanie okolností spáchania trestného činu v odvolaní nie je adekvátne rozumovej vyspelosti dospelého rodiča dvoch detí. Otec maloletých detí si sám, svojim nezodpovedným konaním spôsobil situáciu v ktorej sa v súčasnosti nachádza a musí niesť následky svojho konania. Otec maloletých detí nepoukazoval na to, že by sa mu znížil príjem v súvislosti s nejakou objektívnou skutočnosťou, napr. zhoršením zdravotného stavu, invaliditou ale podľa názoru odvolacieho súdu zníženie príjmu otca bolo spôsobené výlučne subjektívnym, nezodpovedným konaním na strane otca, ktoré je otec schopný ovplyvniť tým, že sa bude správať zodpovedne, prejaví väčšie úsilie pri získaní práce a tým aj väčšieho príjmu. V danom prípade je potrebné prihliadnuť k tomu, že otec maloletých detí je zdravý muž vo veku 37 rokov, žije v trnavskom regióne, kde je druhá najnižšia miera nezamestnanosti v rámci Slovenska, v blízkosti Bratislavy, kde je najnižšia miera nezamestnanosti. Otec je povinný platiť výživné aj podľa jeho schopností, bude preto potrebné, aby vyvinul väčšie úsilie pri hľadaní si zamestnania, pretože má vytvorené jednak osobné predpoklady (počas konania nedôvodil žiadnymi zdravotnými, resp. podobnými problémami), ako aj objektívne možnosti zarobiť si viac a prispievať aj na deti v určenej výške.

Rovnako nebolo možné počas konania prihliadnuť k vyživovacej povinnosti otca k jeho terajšej manželke, pretože výživné na maloleté deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4 ZoR) a tiež nebolo možné prihliadnuť na výdavky otca spojené s platením úverov a pôžičiek nadobudnutých počas trvania manželstva a započítavať ich s výživným, pretože takéto započítanie zákon vyslovene zakazuje (§ 76 ods. 2). Nároky otca voči matke súvisiace s existenciou manželstva je potrebné riešiť v konaní o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

V ostatnom poukazuje odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. na vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa, na jeho správne dôvody, s ktorými sa stotožňuje, ktoré sú uvedené v jeho rozsudku, podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania sa rozhodlo s poukazom na ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.